

Téma 10:

Podnikový zisk a dividendová politika

- 1. Tvorba zisku (výsledku hospodaření)*
- 2. Bod zvratu a provozní páka*
- 3. Zdanění zisku a rozdělení výsledku hospodaření*
- 4. Dividendová politika*

1. Tvorba hospodářského výsledku

VH = celkové výnosy – celkové náklady

VH: provozní, finanční a mimořádný

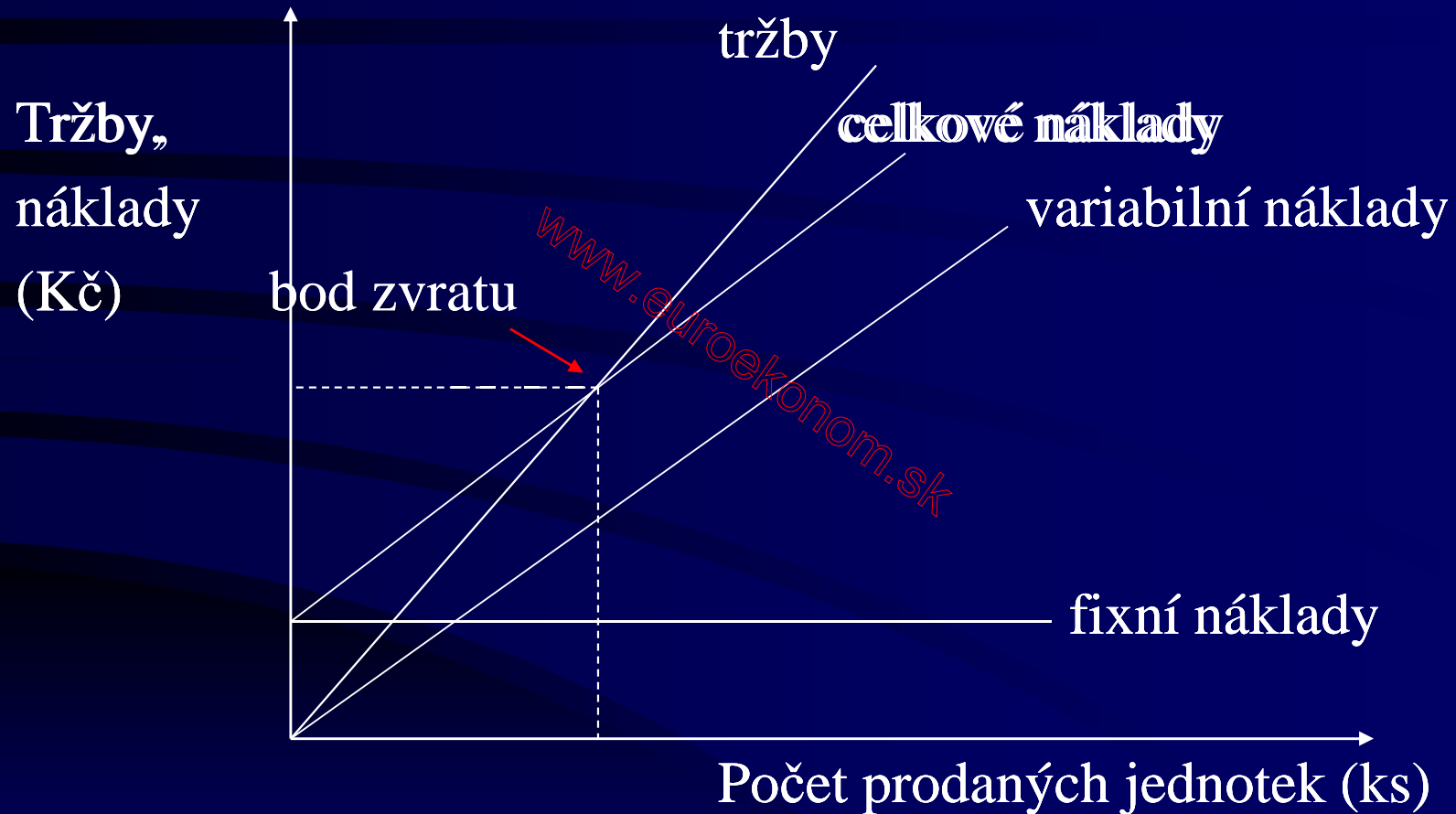
Provozní VH + VH z finančních operací - daň z příjmů z běžné činnosti = **VH za běžnou činnost**

VH za běžnou činnost + mimořádný VH = VH **za účetní období**

Na velikost zisku působí zejména:

- velikost realizované produkce
- struktura realizace
- cena realizované produkce
- náklady na jednotku realizace

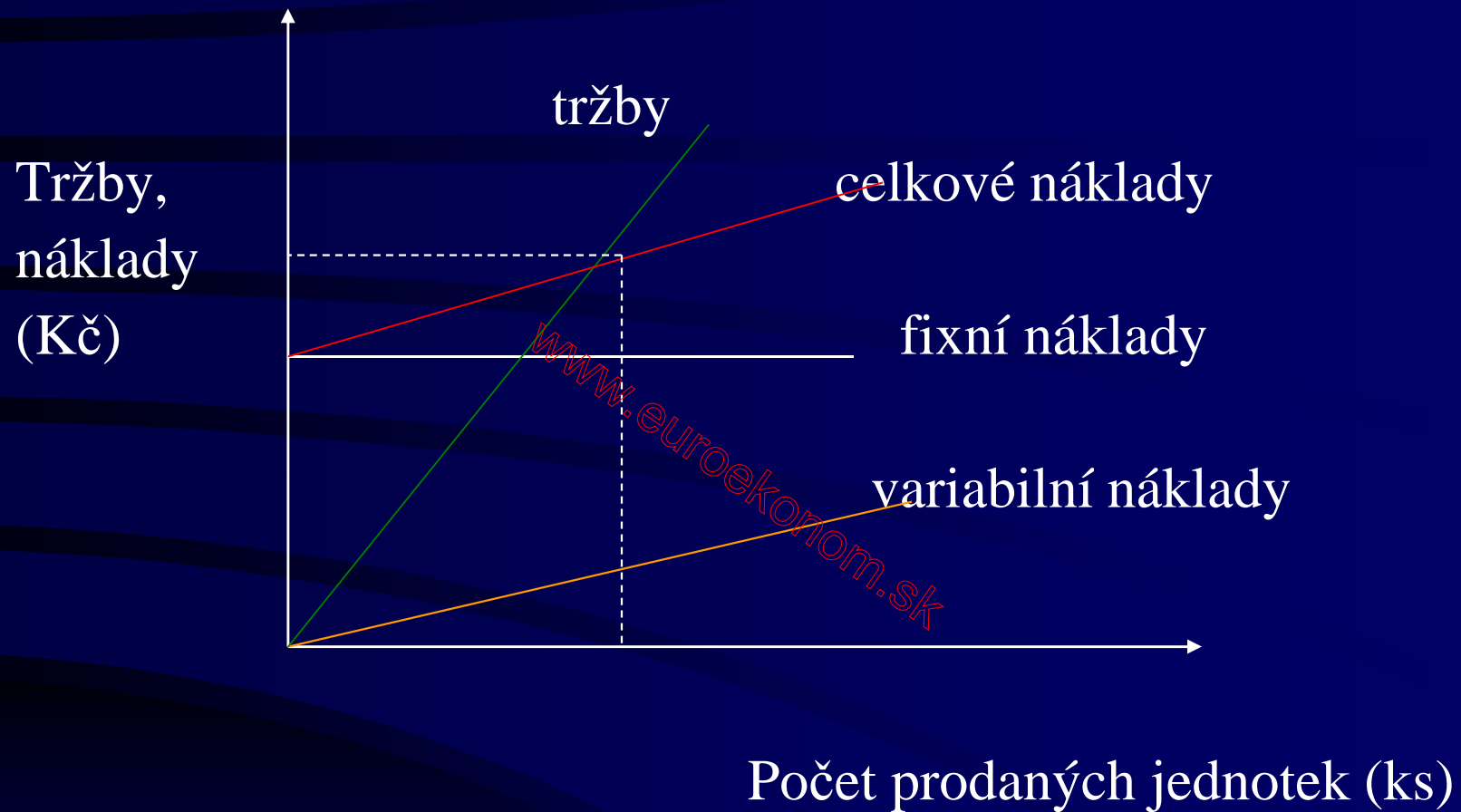
2. Bod zvratu (break-even point) a provozní páka

Tržby,
náklady
(Kč)

Obr. „Slabá“ operační (provozní) páka

Obr. „Silná“ operační (provozní) páka

Objem výroby Q v bodě zvratu:

tržby = náklady

$$p \cdot Q = FC + VC$$

$$p \cdot Q = FC + Q \cdot AVC$$

FC

$$Q = \frac{FC}{p - AVC}$$

$p - AVC$

www.euroekonom.sk

Stupeň provozní (operační) páky:

$$\text{Stupeň provozní (operační) páky} = \frac{\% \text{ změna EBIT}}{\% \text{ změna tržeb}}$$
$$\text{Stupeň provozní (operační) páky} = \frac{Q(p - AVC)}{Q(p - AVC) - FC}$$

*Analýzu provozní páky mohou
zkomplikovat následující skutečnosti:*

- fixní náklady zůstávají konstantní pouze v určitém rozsahu produkce
- s objemem výroby se mohou měnit i průměrné variabilní náklady (variabilní náklady nemusí mít lineární průběh)
- prodejní ceny za jednotku výroby se mohou měnit v závislosti na objemu produkce
- v inflačním období se mohou zvyšovat náklady jiným tempem než prodejní cena výrobku
- jedná se o odhad budoucího vývoje – náklady i ceny se mohou podstatně měnit.

Pro klasifikaci fixních a variabilních nákladů
v podniku existuje několik metod, např.:

- **klasifikační metoda** (principem je roztrídění nákladových položek na fixní a variabilní část podle charakteru změn ve vazbě na objem produkce)
- **metoda dvou období** (pro odhad nákladových funkcí) – výpočtem nebo graficky (předpokládáme lineární průběh závislosti celkových nákladů na velikosti produkce):

$$TC_1 = FC + AVC \cdot Q_1$$

$$TC_2 = FC + AVC \cdot Q_2$$

- regresní a korelační analýza – využití údajů za více období:

$$b = \frac{n \sum XY - \sum X \sum Y}{n \sum X^2 - (\sum X)^2}$$

$$a = \bar{Y} - b \bar{X}$$

www.euroekonom.sk

Citlivost reakce zisku na akcii na změnu celkového objemu tržeb pak lze vyjádřit pomocí tzv. **celkové páky**:

Celková páka =

stupeň provozní páky $\times$ stupeň finanční páky

% změna zisku na akcii

=

% změna objemu tržeb

3. Zdanění zisku a jeho rozdělení

Daň z příjmu právnických osob je upravena na základě těchto hlavních principů:

- a) univerzální zdanění
- b) účetní zisk se upravuje na daňový zisk o zákonem určené položky
- c) konstantní sazba daně
- d) možnost volby způsobu odepisování hmotného a nehmotného majetku
- e) slevy na dani po splnění určitých podmínek předepsaných zákonem

Vytvořený zisk prochází procesem rozdělení:

- tvorba rezervního fondu, jiných fondů,
- výplata tantiém
- výplata podílů na zisku (u a.s. dividend)

4. Dividendová politika (Dividend policy)

Dividenda představuje tu část zisku, která se dále v určité podobě rozděluje mezi jednotlivé akcionáře.

www.stoeekonom.sk

Výši dividend ovlivňují především tyto faktory:

- výše dosaženého hospodářského výsledku a kumulovaných výtěžků vůbec
- očekávání na trhu akcií
- současná i budoucí likvidita podniku
- plány týkající se investiční činnosti
- zadluženost podniku

Dividendy můžeme členit podle různých hledisek:

1. **druh akcie**, na který je dividenda vyplácena (kmenová, prioritní)
2. **podoba**, v jaké může být dividenda vyplácena (hotovostní, akciová, obligační, majetková)
3. **interval vyplácení** dividendy (roční nebo kratší)
4. **pravidelnost vyplácení** dividendy (řádná a mimořádná)

Druhy dividendové politiky

1. stabilní dividendová politika
2. pasivní reziduální dividendová politika
3. dividendová politika zaměřená na udržování stálé výše dividendového podílu

www.euroekonom.sk

Faktory dividendové politiky

- 1) **legislativní faktory** - zákony, vyhlášky a ostatní obecně platné předpisy
- 2) **finanční faktory** - finanční dispozice společnosti
- 3) **objektivní faktory** - takové, které nemohou být ovlivněny jak ze strany managementu tak také ze strany akcionářů
- 4) **subjektivní faktory** - investiční preference jednotlivých akcionářů a představy managementu společnosti o realizaci podnikové politiky